

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo financií SR	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy
	☒ Materiál legislatívnej povahy
	☒ Transpozícia práva EÚ
<i>V prípade transpozície uveďte zoznam transponovaných predpisov:</i>	
Smernica Rady (EÚ) 2016/1164 z 12. júla 2016, ktorou sa stanovujú pravidlá proti praktikám vyhýbania sa daňovým povinnostiam, ktoré majú priamy vplyv na fungovanie vnútorného trhu	
Termín začiatku a ukončenia PPK	21. 6. 2022 – 29. 6. 2022
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	Júl 2022
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	

2. Definovanie problému
<p>K novele zákona o dani z príjmov:</p> <p>Zavedením nového pravidla o obmedzení úrokových nákladov s účinnosťou od 1. januára 2024 podľa článku 4 smernice Rady (EÚ) 2016/1164 z 12. júla 2016, ktorou sa stanovujú pravidlá proti praktikám vyhýbania sa daňovým povinnostiam, ktoré majú priamy vplyv na fungovanie vnútorného trhu (ATAD) dochádza k završeniu transpozície smernice EÚ do slovenských právnych predpisov. Podstatou pravidla je zamedzenie erózii základu dane na vnútornom trhu a presunu zisku do zahraničia u najväčších daňovníkov cez obmedzenie nadmerne vysokých úrokových platieb, resp. obdobných nákladov (limit pre uplatnenie pravidla nad 3 mil. eur čistých úrokových nákladov).</p> <p>V návrhu zákona ďalej dochádza k spresneniu a doplneniu nových pravidiel transferového oceňovania, vrátane doplnenia odkazu na Smernicu OECD o transferovom oceňovaní pre nadnárodné spoločnosti a správu daní. Zavedením bezpečného prístavu pri posudzovaní významnej kontrolovanej transakcie a bezpečného prístavu pri uplatňovaní pravidla o obmedzení úrokových nákladov sa významne znižuje administratívna záťaž malých a stredných podnikateľov.</p> <p>Po prijatí nového medzinárodného štandardu finančného výkazníctva IFRS 17-Poistné zmluvy, ktorý nahrádza dočasný IFRS 4-Poistné zmluvy, je nevyhnutné zmeniť aj súvisiace ustanovenia zákona o dani z príjmov upravujúce zahrňovanie technických rezerv vytváraných v poisťovníctve do daňových výdavkov. V dôsledku uvedenej zmeny môže dôjsť u dotknutých daňovníkov k zjednodušeniu zisťovania základu dane.</p> <p>K novele Daňového poriadku:</p> <p>Pokutu za porušenie povinností nepeňažnej povahy musí správca dane vždy uložiť, nie je možnosť v prípade „prvého porušenia“ upustiť od uloženia pokuty.</p> <p>Úrok z omeškania pri oneskorenej úhrade je možné vyrubiť až päť rokov od konca roka, v ktorom bola povinnosť daň uhradiť.</p>

3. Ciele a výsledný stav

K novele zákona o dani z príjmov:

- V návrhu zákona sa spresňujú a dopĺňajú ustanovenia týkajúce sa pravidiel transferového oceňovania, a to najmä:
 - úprava a spresnenie definície zahraničnej závislej osoby,
 - spresnenie definície kontrolovanej transakcie a doplnenie významnej kontrolovanej transakcie (bezpečný prístav),
 - doplnenie pravidiel pri určení základu dane stálej prevádzkarne daňovníka s obmedzenou daňovou povinnosťou (nerезidenta) na území SR v súlade s aktuálnou metodikou Smernice OECD o transferovom oceňovaní,
 - doplnenie pravidiel pri korešpondujúcej úprave základu dane v prípade stálej prevádzkarne daňovníka s obmedzenou daňovou povinnosťou (nerезidenta) na území SR,
 - doplnenie odkazu na Smernicu OECD o transferovom oceňovaní do zákona o dani z príjmov z dôvodu zabezpečenia právnej istoty pri uplatňovaní pravidiel transferového oceňovania.
- Transpozíciou smernice EÚ do vnútroštátneho zákona dochádza k obmedzeniu čistých úrokových nákladov u právnických osôb s cieľom zabrániť umelému znižovaniu základu dane z príjmov právnických osôb prostredníctvom dlhového financovania.
- V novele zákona sa dopĺňa postup daňovníka v prípade preventívnej reštrukturalizácie. Ide o legislatívnu úpravu tzv. zákonného a daňovo uznaného odpisu pohľadávok, podľa ktorej bude postupovať daňovník pri zániku pohľadávky alebo záväzku, vrátane odpustenia dlhu, ako aj pri tvorbe opravných položiek k pohľadávkam.
- Novelou zákona sa od 1. 1. 2023 sa mení spôsob registrácie k dani z príjmov u vybraných typov daňovníkov. Správca dane bude registrovať daňovníkov na daň z príjmov z úradnej moci na základe údajov z registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci zapísaných do obchodného registra a živnostenského registra a podľa oznámenia finančného riaditeľstva zverejneného na jeho webovom sídle.

K novele Daňového poriadku:

- Zavádza sa „druhá šanca“ pri ukladaní pokút. Navrhuje sa, aby pri prvom zistení porušenia, správca dane pokutu, ktorú je možné určiť v rámci intervalového rozpätia, neuložil, ale aby vyzval na splnenie povinnosti a aby zároveň upozornil daňový subjekt, že pri ďalšom porušení už bude uložená pokuta.
- Skracuje sa lehota na vyrubenie úroku z omeškania pri úhrade nedoplatku v plnej výške. Navrhuje sa, aby správca dane vyrubil úrok z omeškania do jedného roka od konca roka, v ktorom bola táto suma uhradená.

4. Dotknuté subjekty

Navrhovaná úprava v zákone o dani z príjmov sa dotkne právnických osôb a fyzických osôb-podnikateľov a všetkých fyzických osôb, ktoré majú nárok na uplatnenie daňového bonusu. Navrhovaná úprava v daňovom poriadku sa dotkne všetkých daňových subjektov.

5. Alternatívne riešenia

Daň z príjmov

Nulový variant – pravidlo o obmedzení úrokových nákladov

Nezavedenie pravidla o obmedzení úrokových nákladov do zákona o dani z príjmov by viedlo k začatiu konania Komisie EÚ o porušení z dôvodu neimplementácie prijatej smernice EÚ (infringement procedure) s následnými sankciami voči SR.

Nulový variant – bezpečný prístav

Zavedenie bezpečného prístavu pri posudzovaní významnej kontrolovanej transakcie bola dlhodobá požiadavka zo strany podnikateľských subjektov za účelom zníženia administratívnej záťaže podnikateľov, ktorí sú závislými osobami.

Nulový variant – tvorba rezerv v poisťovniach

Poisťovniam vzniká povinnosť vytvárať rezervy novým spôsobom podľa štandardu IFRS 17, a preto je nevyhnuté zosúladiť tento spôsob vykazovania aj s príslušnými ustanoveniami v zákone o dani z príjmov.

Nulový variant – možnosť uplatnenia vyššej sumy daňového bonusu na vyživované dieťa (deti)

Zavedením možnosti zápočtu príjmov (čiastkových základov dane) obidvoch oprávnených osôb (napr., rodičov) do úhrnu príjmov na účely uplatnenia daňového bonusu sa umožní uplatnenie daňového bonusu vo vyššej sume u daňovníkov, ktorým ich vlastný príjem (čiastkový základ dane) nepostačuje na uplatnenie daňového bonusu v plnej výške.

Správa daní

Nulový variant - pokuty

V súčasnosti je správca dane povinný vyrubiť pokutu pri každom porušení (aj pri prvom). Ak má mať pokuta aj výchovný charakter, navrhuje sa pri prvom porušení pokutu neuložiť, ale vyzvať daňový subjekt na dodatočné splnenie povinnosti, alebo ak bola povinnosť splnená, oneskorene upozorniť, že pri ďalšom porušení už bude uložená pokuta.

Zavedením „druhej šance“ sa splní úloha z programového vyhlásenia vlády, ako aj požiadavky daňových subjektov.

Nulový variant – skrátenie lehoty na vyrubenie úroku z omeškania

Úrok z omeškania je možné vyrubiť v lehote päť rokov od konca roka, v ktorom bola povinnosť uhradiť daň, preddavok na daň, a to aj v prípade, že nedoplatok bol uhradený v plnej výške už v prvom roku. Navrhovanou úpravou sa zabezpečí, aby bol úrok z omeškania vyrubený do konca roka nasledujúceho po roku, v ktorom bola suma nedoplatku uhradená. Skoršie vyrubenie úroku z omeškania bude zároveň pôsobiť preventívne, aby daňové subjekty platili daňové povinnosti včas.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?

Áno

Nie

7. Transpozícia práva EÚ

Navrhovanými zákonmi dochádza k transpozícii práva EÚ.

8. Preskúmanie účelnosti

Preskúmanie účelnosti v súvislosti so zavedením pravidla o obmedzení úrokových nákladov je bezpredmetné, pretože SR má povinnosť implementovať smernice EÚ.

Ďalšie predkladané opatrenia [zjednodušenie vykazovania technických rezerv u poisťovní, spresnenie a úprava pravidiel transferového oceňovania, automatická registrácia na daň z príjmov pre FO a PO s povinnosťou registrácie v ŽR a OR, zavedenie možnosti uplatnenia vyššej sumy daňového bonusu na vyživovanie dieťa (deti)] sú jednoznačne v prospech daňovníkov, ich účelnosť je aj bez akéhokoľvek ďalšieho skúmania zrejmá a preukázateľná.

Cieľom navrhovaných opatrení je predovšetkým odstrániť časť nákladov podnikateľského prostredia na základe podnetov, ktoré boli identifikované ako problémové.

V daňovom poriadku navrhnuté zmeny - zavedenie „druhej šance“ pri pokutách, ako aj skoršie vyrubenie úroku z omeškania, sú v prospech daňových subjektov a ich účelnosť je evidentná

9. Vybrané vplyvy materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☒ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☐ Áno	☒ Nie	☐ Čiastočne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☒ Áno		☐ Nie
Sociálne vplyvy	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky**K novele zákona o dani z príjmov:**

Úprava a spresnenie pravidiel transferového oceňovania v návrhu zákona má pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie, nakoľko dochádza k zníženiu administratívnej náročnosti a zvýšeniu právnej istoty daňovníkov.

Zavedením pravidla o obmedzení úrokových nákladov sa zamedzí proti praktikám cieľným na umelé znižovanie základu dane z príjmov prostredníctvom dlhového financovania, čo bude mať pozitívny vplyv na štátny rozpočet.

Legislatívna úprava vykazovania technických rezerv v poisťovníctve premietnutá do návrhu zákona v nadväznosti na nový medzinárodný štandard finančného výkazníctva IFRS 17 zníži administratívnu náročnosť pre poisťovne.

Novelou zákona sa zavádza zjednodušenie spôsobu registrácie podnikateľských subjektov a verejnej správy, ide o antibyrokrické opatrenie.

Legislatívna úprava týkajúca sa oblasti uplatňovania daňového bonusu nebola predmetom predbežného pripomienkového konania.

11. Kontakt na spracovateľa

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

michaela.vidova@mfsr.sk, tel.: 5958 3480

12. Zdroje

Pri vypracovaní doložky vplyvov na rozpočet verejnej správy vychádzalo Ministerstvo financií SR z Registra účtovných závierok (<https://registeruz.sk/cruzpublic/domain/accountingentity/simplesearch>), z dostupných zdrojov Ministerstva financií Slovenskej republiky a analýz Inštitútu finančnej politiky.

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. 131/2022
(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

Súhlasné

Súhlasné s návrhom na
dopracovanie

Nesúhlasné

Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania:

K doložke vybraných vplyvov

Komisia odporúča doplniť v Doložke vybraných vplyvov časť 5. „Alternatívne riešenia“, resp. minimálne nulový variant, t.j. analýzu súčasného stavu, v rámci ktorej sa uvedú dôsledky vyplývajúce z dôvodu absencie právnej úpravy alebo nelegislatívneho materiálu resp. z dôvodu ich neprijatia. V prípade, kedy nie je možné realizovať nulový variant, slúži tento nulový variant ako báza, ku ktorej sa môžu porovnávať ostatné alternatívy.

Komisia odporúča doplniť v časti 8. „Preskúmanie účelnosti“ termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu a kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané. Cieľom prieskumu je overiť, či riešenie problému, ktoré bolo prijaté, plní svoj účel a či bol uvedený problém odstránený.

K vplyvom na podnikateľské prostredie

Komisia žiada predkladateľa o priloženie Kalkulačky nákladov.

Komisia žiada o vykonanie úpravy v Kalkulačke nákladov a následne v Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie. V stĺpci „D Administratívne náklady“ musí predkladateľ vyplniť len jednu z alternatív a to buď expertný odhad alebo štandardnú časovú náročnosť pri všetkých uvedených reguláciách.

Komisia žiada o dopracovanie Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie v časti 3.4 Iné vplyvy. V návrhu materiálu sa upravuje postup daňovníka v prípade preventívnej reštrukturalizácie. Ide o úpravu zákonného a daňovo uznaného odpisu pohľadávok, podľa ktorej bude postupovať daňovník pri zániku pohľadávky alebo záväzku, vrátane odpustenia dlhu, ako aj pri tvorbe opravných položiek k pohľadávkam. Vplyv súvisiaci s touto zmenou je potrebné uviesť v časti 3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie. Do tejto časti je rovnako potrebné uviesť vplyvy súvisiace so skrátením lehoty na vyrubenie úroku z omeškania, zavedením inštitútu „druhej šance“ a zvýšením dolnej hranice pokút.

Komisia žiada o vyznačenie aj negatívneho vplyvu na podnikateľské prostredie v Doložke vybraných vplyvov v časti 9. „Vybrané vplyvy materiálu“. Návrh materiálu zavádza pravidlo o obmedzení úrokových nákladov a zvyšuje dolnú hranicu pokút, ide o negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie.

Komisia žiada doplniť negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie do Kalkulačky nákladov a následne ich premietnuť do Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie. V návrhu materiálu sa zavádza pravidlo o obmedzení úrokových nákladov u právnických osôb. Tento vplyv je potrebné kvantifikovať v Kalkulačke nákladov v stĺpci „A Dane, odvody, clá a poplatky“. Komisia odporúča predkladateľovi využiť pri kvantifikácii údaje z Analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy. Zároveň je potrebné kvantifikovať administratívnu povinnosť týkajúcu sa novej dokumentačnej povinnosti vyplývajúcej z § 17 ods. Vlastného materiálu.

Komisia žiada predkladateľa o dopracovanie Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie spolu s Kalkulačkou nákladov. Novelou zákona sa zavádza zjednodušenie spôsobu registrácie podnikateľských subjektov úpravou § 49a ods. 2. Tento pozitívny vplyv je potrebné kvantifikovať v Kalkulačke nákladov a následne premietnuť do Analýzy vplyvov. Zároveň sa § 49a dopĺňa odsekmi 12 a 13, ktoré predstavujú negatívny vplyv v podobe oznamovacej povinnosti, ktorú je potrebné rovnako kvantifikovať.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

Podľa doložky vybraných vplyvov má predložený návrh negatívne, rozpočtovo zabezpečené vplyvy. V analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy sú, okrem negatívnych vplyvov v roku 2022 v sume 126 084 eur, kvantifikované aj pozitívne vplyvy v roku 2024 v sume 4 057 000 eur a v roku 2025 v sume 6 088 000 eur. Uvedené je potrebné zohľadniť v doložke vybraných vplyvov, t. j. v bode 9. označiť aj pozitívne vplyvy na rozpočet verejnej správy.

K vplyvom na informatizáciu spoločnosti

Predkladateľ musí dopracovať analýzu vplyvov v časti 6.1., kde je nutné uviesť aj názov a kód upravovanej služby a zosúladiť body 6.4.1. až 6.4.3.. Pokiaľ sa konanie nevedie bod 6.4.1. ako sa môže konanie viesť elektronicky? Vyznačenie si navzájom odporuje.

Vyhodnotenie pripomienok MF SR:

K doložke vybraných vplyvov

Doložka vybraných vplyvov bola v zmysle pripomienky upravená.

K vplyvom na podnikateľské prostredie

Doložka vybraných vplyvov bola v zmysle jednotlivých pripomienok upravená (s výnimkou pripomienky týkajúcej sa zavedenia automatickej registrácie, ktorá nebude mať negatívny vplyv na daňovníkov v podobe ďalšej oznamovacej povinnosti).

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

Doložka vybraných vplyvov bola dopracovaná v zmysle pripomienky.

K vplyvom na informatizáciu spoločnosti

Po prehodnotení zákonmi navrhovaných opatrení, predkladateľ dospel k názoru, že tieto nemajú vplyv na informatizáciu spoločnosti. Z uvedeného dôvodu bola analýza vplyvu na informatizáciu vypustená.

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č. (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

Súhlasné Súhlasné s návrhom na dopracovanie Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: